

Fana og Ytrebygda menigheter – Møte Gud, møte hverandre

Visitasmelding for Fana sokn 2018

INNHOLDSFORTEGNELSE

Visitasmelding for Fana sokn 2018	2
1. Program for visitasen	4
2. Kort historisk riss siden siste visitas - 2004	5
3. Forholdene i soknet	5
3.1. Folketall	5
3.2. Sosiale forhold	6
3.3. Næringsliv	6
3.4. Kommunikasjon	7
4. Råd og ansatte	7
4.1. Sokneråd og fellesråd	7
4.2. Ansatte	7
5. Det åndelige livet i Soknet	8
5.1. Generell vurdering	8
5.1.1. Aktive i menigheten	8
5.1.2. Folkekirken	9
5.2. Det kirkelige arbeidet	9
5.2.1. Gudstjenestene	9
5.2.2. Kirkelige handlinger	11
5.2.3. Trosopplæring	13
5.2.4. Undervisning	15
5.2.5. Diakonale tiltak i soknet	19
5.2.6. Misjon	20
5.2.7. Kirkemusikalsk virksomhet	20
5.2.8. Barne- og ungdomsarbeid	21
5.2.9. Voksenarbeid	21
5.2.10. Givertjeneste	21
5.2.11. Informasjonsarbeid	22
6. Kyrkje og kommune	22
6.1. Fellesrådsøkonomi og forvaltning	22
6.1.1. BKF's bruk av ressurser i Fana sokn	22
6.2. Kirker og kirkegårder	23
6.2.1. Fana kirke	23
6.2.2. Ytrebygda kirke	24
6.2.3. Fana kirkegård	25
7. Veien framover – strategier og mål	27
7.1. Innledning	27
7.1.1. Gudstjenester og kirkelige handlinger	27
7.1.2. Diakoni	28

7.1.3. Undervisning og trosopplæring.....	28
7.1.4. Kultur og kirkemusikk	29
7.1.5. Administrasjon og kommunikasjon	29
7.2. Evaluering av planen som helhet.....	30
8. Sluttord – konklusjon	30
8.1. To menigheter – ett sokn	30
8.2. Profesjonalisering.....	30
8.3. Lederskap	31
8.4. Et mål som aldri blir nådd	31

1. Program for visitasen

Mandag 29.10.18: Fana menighetssenter

Kl. 11.00 – 11.30: Hverdagsmesse med stab og andre interesserte.

Kort andakt ved Gunnar Nesse

Kl. 11.45 – 13.30: Stabsmøte m/lunsj

Kl. 13.30 – 14.15: Samtale med sokneprest

Kl. 14.30 – 15.15: Samtale med kapellan

Kl. 15.30 – 16.15: Samtale med prest

Kl. 16.15 – 17.00: Pause

Kl. 17.00 – 18.00: SuperMandag – middag med ungdommer og ungdomsledere

Kl. 18.00 – 19.30: Pause

Kl. 19.30 – 20.30: Grill en biskop

Kl. 20.30 – 21.00: Kveldsavslutning – andakt ved Maren F. Tischendorf

Kl. 21.00 – Ferdig for dagen

Tirsdag 30.10.18: Skjold kirke, Stend vidaregåande skule, Fana menighetssenter

Kl. 09.00 – 11.30: Prestemøte i Fana prosti (Skjold kirke)

Kl. 11.30 – 12.00: Lunsj sammen med prestene i prostiet (Skjold kirke)

Kl. 12.00 – 12.30: Pause/reise til Stend vidaregåande skule

Kl. 12.30 – 14.00: Skolebesøk på Stend vidaregåande skule

Kl. 14.00 – 14.30: Pause

Kl. 14.30 – 15.00: Samtale med administrasjonsleder

Kl. 15.00 – 15.30: Samtale med kateket

Kl. 15.30 – 16.00: Pause

Kl. 16.00 – 16.30: Samtale med kantor Fana

Kl. 16.30 – 17.00: Samtale med kantor Ytrebygda

Kl. 17.00 – Ferdig for dagen

Torsdag 01.11.18: Fanaposten, Fana menighetssenter og Ytrebygda kirke

Kl. 09.30 – 11.15: Samtale med Fanaposten (i Fanapostens lokaler på Nesttun)

Kl. 11.15 – 11.30: Vi forflytter oss til Fana

Kl. 11.30 – 13.30: Seniortreff i Fana. Bevertning. Andakt ved Kirsten Lind

Kl. 13.30 – 14.00: Pause

Kl. 14.00 – 15.00: Møte med skolene (rektorer og lærere)

Kl. 15.00 – 16.00: Pause

Kl. 16.00 – 18.00: Familiedag i Ytrebygda (middag)

Kl. 18.00 – 20.30: Soknerådsmøte i Fana menighetssenter m/ stab og kirkeverge.

Andakt ved Gunnar Nesse.

Kl. 20.30 – Ferdig for dagen

Søndag 04.11.18: Fana kirke og Fana menighetssenter

Kl. 11.00: Visitasgudstjeneste, Fana kirke

Kl. 12.30: Visitasforedrag v/biskopen. Bevertning

2. Kort historisk riss siden siste visitas - 2004

Fana sokn har de samme grensene som i 2004. Men folketallet har økt gradvis i hele perioden – det samme har medlemstallet gjort. Siste oppdatering av folketall fra 2016 viser at vi da hadde 18.843 innbyggere i soknet – en økning på drøyt 2.000 de siste ti årene.

I 2005 feiret Fana menighet 100-års jubileet for unionsoppløsningen - med gudstjeneste og samling i Fana Amfi etter gudstjenesten. Statsminister Kjell Magne Bondevik var til stede under jubileet. Bakgrunnen for feiringa var at området rundt Fana kirke – og Fana kulturpark er 1000-års sted for Bergen kommune – og at Christian Michelsen bodde i Fana.

Da menighetene i Fana prosti fikk trosopplæringsmidler i 2007, kunne vi lyse ut 1 og $\frac{3}{4}$ stillinger i Fana sokn. Det ble samtidig satt i gang et grundig arbeid for å utarbeide og implementere trosopplæringen i Fana sokn. Mer om dette i eget kapittel.

Til jul 2011 kunne endelig «bygden» i Ytrebygda feire jul i egen kirke. Kirken har vært ønsket og arbeidet for lenge og har hatt stor betydning for arbeidet i Ytrebygda. Kirken fylles i ukedager og helger med alt fra kor, bisettelser, vielser, seniortreff, bibelstudier, ungdommer, familier, barn, strikkeklubb, speidere og ikke minst gudstjenester. Ytrebygda kirke er et kirkebygg som er enkelt tilgjengelig og godt å bruke i alle sammenhenger.

Da kirken ble tatt i bruk, tok vi høyde for en bemanning med to hele faste stillinger. I tillegg hadde vi en 50% ressurs som vi kunne disponere inntil videre. Prosten fikk gradvis mindre tid til å gjøre menighetsprestetjeneste etter hvert som prostiet ble utvidet.

I 2014 fikk vi inn en 100% ressurs – heller ikke denne som en ny stilling, men som vi kunne disponere på ubestemt tid.

En har også vurdert om en soknedeling ville være hensiktsmessig etter at Ytrebygda kirke ble tatt i bruk. En komite la fram en utredning om dette i 2014 – uten å ha en klar konklusjon om hva som ville tjene menighetene best. Soknemøtet bestemte seg for ikke å ta saken opp til votering. Det ble argumentert både for og imot en deling.

Selv om den nye kirken ikke er en soknekirke, fungerer den i praksis som dette for dem som bor i Ytrebygda, selv om vi understreker at begge kirkene er soknets kirker. Det er gudstjenester hver søndag i både Fana og Ytrebygda kirker.

3. Forholdene i soknet

3.1. Folketall

Det har vært en kontinuerlig utbygging innenfor soknets område også etter 2004, med nye boligområder, ny næringsvirksomhet og bedret kommunikasjon. Den største boligutbyggingen skjedde i årene før 2004 – særlig i Sandsli-området, Rå-området og deler av Titlestad. Siden da har det vært en videre utbygging i de samme områdene, men ikke i så stor målestokk som før 2004, bortsett fra området ved Siljustøl, som har hatt størst utbygging siden da. Det bygges fortsatt nye boliger, men nå er det mest mindre prosjekter og fortetting innenfor eksisterende bebyggelse. Statistikken viser at Fana sokn hadde 18.843 innbygger i 2016 – en økning på ca. 2.000 fra 2007 (16.363). Det har også vært planer om en større utbygging i Ytrebygda, men på grunn av nye bestemmelser om bygging i støysonen ved flyplassen, er dette foreløpig stilt i bero.

Medlemstallet (summen av tilhørige og medlemmer) var 14.597 i 2016¹, 14.202 i 2007. I 2007 var 86,8% av innbyggerne medlemmer av kirken. I 2016 var prosenten sunket til 77,5%.

For prostiet (før ny organisering) var 83,1% medlemmer i 2007

¹ Tallene for 2017 er ikke lagt ut ennå.

og 74,1% medlemmer i 2016.

For bispedømmet som helhet var 86,3% medlemmer i 2007, 76,7 % medlemmer i 2016.

Medlemsprosenten i Fana er altså høyere enn for både prostiet og bispedømmet.

3.2. Sosiale forhold

Ytrebygda og Fana bydeler har i flere år kommet best ut i levekårsundersøkelser i Bergen Kommune.² Bebyggelsen i soknet er preget av en blanding av bygd og by. Den mer drabantbylignende bebyggelsen finnes først og fremst i grenseområdene mot Skjold og Søreide sokn.

Dette er et område der beboerne har sterk tilhørighet. Veldig mange flytter til området for å bli boende her resten av livet. Det er gjennomgående høy boligstandard og høye boligpriser. Unge i etableringsfasen må ofte bosette seg andre steder først, før de har råd til å flytte tilbake til området – som ofte er drømmen. Dette synliggjøres tydelig i at vi gjerne har 50 flere konfirmanter hvert år enn vi har dåpsbarn med adresse i soknet.

I deler av soknet er gjennomsnittsalderen høy – og det er få unge familier med barn. Det er en av grunnene til at både Samdal og Norvik skoler er lagt ned. Barnetallet var blitt for lavt.

Politiet kan fortelle om store utfordringer i ungdomsmiljøene – og disse er særlig knyttet til det som skjer i området rundt Lagunen (som ikke ligger i Fana sokn). Vi merker også i konfirmantkullene at det er økende antall ungdommer med relativt store problemer og som har spesielle behov og trenger mye oppfølging.

Det er et rikt kulturliv i dette området, der både barn, unge og voksne deltar. Store veldrevne idrettslag (Gneist, Bjarg og Fana idrettslag) har mange medlemmer og stor aktivitet. Det er også to ungdomshus – på Fana og Liland – som fortsatt driver aktivt.

3.3. Næringsliv

Flesland flyplass er den største arbeidsplassen innen soknet. Flyplassen åpnet ny terminal i 2016 – og ca. 6 millioner passasjerer reiser fra/til flyplassen årlig. Bergen lufthavn er Norges nest største.

Hydro/Statoil har store driftssenter på Sandsli, men her er virksomheten nedskalert etter innstramming i olje- og gass-sektoren. Reduksjonen har også gått ut over en rekke selskaper som leverer til denne sektoren. Men samtidig er det kommet inn nye aktører og nye virksomheter på både Kokstad og Sandsli – og de siste årene også i Lønningen næringspark nær flyplassen.

Det er også bygget flere og store hoteller i området rundt flyplassen, med mange tilsatte og stor kapasitet til gjester.

Blomsterdalen senter med en rekke butikker er også blitt en samlingssted for dem som bor i Ytrebygda. Kafeteriaen i senteret er mye brukt. Her kan folk i bygda treffes og slå av en prat i en trivelig kafeteria. Det er kort vei fra senteret og til Ytrebygda kirke.

Jordbruksnæringen er sterkt redusert de siste tiårene, og mange bruk er lagt ned. Noen er slått sammen til større bruk. Mye areal er også blitt brakkmark og vokser til.

Selv om Lagunen og Laguneparken ligger i Skjold Sokn, blir også områder i Fana sokn berørt av det som skjer her. Her er møtested for mennesker i alle aldre. Når det snart åpnes kinosaler her, vil senteret også få en kultursenterfunksjon.

Akkurat nå foregår det en stor utvidelse av senteret.

² Hele soknet ligger innenfor disse bydelene, men bydelene er større enn soknet.

3.4. Kommunikasjon

Veinettet innen soknet er forbedret og utvidet i denne perioden. Men trafikkmengden øker stort sett i takt med utbyggingen. Den bedre framkommeligheten varer sjelden lenge. Bybanen er det nyeste innslaget i kollektivtrafikken, men det er bare de siste stasjonene mot flyplassen som ligger i Fana sokn. Men for dem som bor i Ytrebygda er det nå enkelt å komme til Bergem sentrum, med hyppige avganger hele døgnet. Når det nye E39 veianlegget blir åpnet i 2022, blir det en radial endring av trafikkavviklingen i området. Hovedveinettet (E39) vil i stor grad bli ledet utenfor eksisterende veinett.

Fremkommeligheten på lokalt veinett forventes da å bli betydelig bedre. Nye gang og sykkelveier gjør det mer og mer trygt å ferdes til fots og på sykkel.

Men disse endringene vil ha liten betydning for kommunikasjonen innenfor soknet for dem som ikke disponerer egen bil. Kollektivtrafikken går stort sett i retning mot Bergen sentrum – og ikke på tvers i soknet.

4. Råd og ansatte

4.1. Sokneråd og fellesråd

Fana sokneråd er organisert som sentrum i et nettverk av komiteer og utvalg for ulike aktiviteter i menighetene, inkludert *Fana menighetsutvalg (FAMU)*, *Ytrebygda menighetsutvalg (YMU)*, *Diakoniutvalget*, *Kultur- og kirkemusikkutvalget*, *Trosopplæringsutvalget*, *Bygningsutvalget* og *Økonomiutvalget*. Det er utarbeidet skriftlig instruks for alle utvalgene, hvor formål, ansvar og forvaltningskultur er klart uttrykt. Soknerådsmedlemmene er, så langt det er mulig, også direkte engasjert i komiteene og underutvalgene, og dermed får de ulike aktivitetsområdene sine talerør i soknerådet. Gjennom denne strukturen kan soknerådet være en aktiv støttespiller for de ulike virksomhetsområdene, på samme måte som soknerådets strategiske og idéskapende arbeid blir nært knyttet til arbeidet i utvalgene.

Organisasjonsmodellen fritar ikke soknerådet fra ansvaret for «det kristelige liv», men delegerer arbeidsoppgaver på en slik måte at flere engasjeres samtidig som soknerådets ansvar blir ivaretatt. Når det gjelder barne- og ungdomsarbeidet, har soknerådet et formelt samarbeid med KFUK-KFUM Fana, og som en del av den avtalen sitter en av prestene og en fra soknerådet i hovedstyret for KFUK-KFUM Fana. Arbeidsutvalget i soknerådet og i hovedstyret for KFUK-KFUM Fana har faste fellesmøter, og ellers etter behov. Foreningssekretæren, som KFUK-KFUM Fana har arbeidsgiveransvar for, møter fast på stabsmøtene i soknet.

4.2. Ansatte

Fana sokn har følgende stillinger lønnet av Bispedømmerådet:

Sokneprest (100%) – Gunnar Nesse
Prest (100%) – Kirsten Lind
Kapellan (100%) – Maren Flotve Tischendorf

Fana sokn har følgende stillinger lønnet av Fellesrådet:

Daglig leder (100%) – Mette Franck Johnsen
Administrasjonssekretær (25%) – Grete Smørås (permisjon)
Administrasjonssekretær (20%) – Gunn Mjelstad Steinbru (vikar)
Kantor (100%) – Jan Røshol (permisjon)
Kantor (80%) – Irina Blankova (vikar)
Kantor (75%) – Per Inge Hove

Undervisningsleder (100%) – Kristin Edvardsen Engeberg
Barne- og ungdomsmusiker (100%) – Ragnhild Grov Nilsen
Menighetsarbeider (30%) – Trine Lohne (permisjon)
Menighetsarbeider (30%) – Anna Marte Helgesen (vikar)
Frivillighetskoordinator (50%) – Liv Marit Kvåle Evjen
Kirketjener (50%) – Renate Olsen
Kirketjener (50%) – Ann Kristin Hovland

Fana sokn har følgende stilling delfinansiert av Fana sokn og KFUK-KFUM Fana:
Foreningssekretær (100%) – Åsmund Ulvedal
(Stillingen er lønnet 50% av Fana sokn v/soknerådet og 50% av KFUK-KFUM Fana)

5. Det åndelige livet i Soknet

5.1. Generell vurdering

5.1.1. Aktive i menigheten

Det åndelige livet i soknet kan bare vurderes ut fra konkrete kjennetegn – og da først og fremst ut fra hvordan de som bor i soknet slutter opp om gudstjenester og andre samvær i menigheten – og er nattverddeltakere.

Menighetene må samtidig ha et virke som gir mulighet for åndelig liv i alle aldersgrupper i hele soknet. I en sokn med så spredt bebyggelse er ikke det enkelt, og vi forutsetter kanskje i altfor stor grad at alle kan få oppfylt sine åndelige behov uansett hvor de bor. Særlig for barn og eldre må vi erkjenne at vi er for lite desentralisert – og dette gjelder særlig for Kaland-området. Vi klarer heller ikke å besøke alle eldre som har vært regelmessige kirkegjengere, men ikke lenger kan komme til kirken. De som bor på sykehjem får regelmessig besøk av prestene, men ikke de som bor i hjemmene sine.

Det generelle inntrykket er stabil oppslutning om det som skjer i kirkene våre i hele aldersspekteret. Men gjennomsnittsalderen for dem som går regelmessig til gudstjeneste, blir stadig høyere. Hver gang et eldre ektepar slutter å gå i kirken av helsemessige grunner, utgjør dette fort 60-80 færre fremmøtte pr. år. Det er vanskelig å rekruttere nye og yngre faste gudstjenestedeltakere. Men det er et lyspunkt at oppslutningen til familiegudstjenesten øker, ikke minst på grunn av flere trosopplæringsgudstjenester.

Antall nattverddeltakere holder seg også stabilt fra år til år. Vi har nattverd på alle hovedgudstjenester og på alle familiegudstjenester når det ikke er dåp.

Det er mange frivillige medarbeidere i menighetene. Særlig gledelig er det at vi hvert år får nye unge ledere som tar ansvar. Kontinuerlige Milk- og Liv-kurs bidrar sterkt til denne rekrutteringen, og her er innsatsen fra KFUK-KFUM Fana av stor betydning.

Det er vanskeligere å få nye godt voksne til å gå inn i frivillige oppgaver. Det er mange som gjør en beundringsverdig innsats, og hver av dem tar på seg mange forskjellige oppgaver («Tordenskjolds soldater»).

Det var med et nødsrik at vi fikk nok kandidater til soknerådvalget i 2016. En gjennomgående trend er at få vil forplikte seg til noe varig, men gjerne kan være med på enkelttiltak.

Bedehuset i Blomsterdalen driver et godt og varier arbeid med bra oppslutning. Før kirken ble bygget, hadde menigheten gudstjenester på bedehuset en gang i måneden på formiddagstid – og en gang i måneden på kveldstid. «Bedehusfolket» sluttet godt opp om disse gudstjenestene. Etter at kirken ble bygget, er det sjelden vi ser noe til disse søndag formiddag. De har selv møter hver søndag på formiddagstid i Bedehuset. Her har de både

nattverd og av og til dåp. Barna blir døpt inn i kirkesamfunnet Indremisjonsforbundet. Menigheten samarbeider med dem i konfirmantarbeidet.

Det er også en pinsemenighet i soknet – pinsemenigheten Sion. Den rekrutterer stort sett fra familier som har tilhørt pinsemenigheten i flere generasjoner. Vi hadde for noen år siden et Alpha-kurs i samarbeid med disse og Sandsli menighet (som ligger utenfor soknet). Oppslutningen var bra, men det ble kanskje for stort sprik til at alle følte seg hjemme der.

Vi har hatt 1-2 fellesmøter i året mellom Ytrebygda menighet og frimenigheter i Ytrebygda. Disse har hatt bra oppslutning.

5.1.2. Folkekirken

Menighetene i Fana sokn er i stor grad folkekirkemenigheter, og dette gjelder særlig Fana menighet. Oppslutningen om de kirkelige handlingene er høy. Antall dåpsbarn, konfirmanter, vielser og begravelser i soknet har holdt seg stabilt i hele perioden fra sist visitas. Fana kirke har naturlig nok – som en praktfull middelalderkirke – en høy stjerne i området, både innenfor og utenfor soknet. Men mange er også blitt nært knyttet til Ytrebygda kirke og regner denne som «sin» kirke. Av alle 170 som ble døpt i Fana sokn i 2017, ble 25 døpt i Ytrebygda kirke. Men så å si alle som blir døpt i Ytrebygda, tilhører soknet. I Fana kommer ca 40% av dåpsbarna utenfra soknet.

Vi merker at folk i bygda har goodwill for menighetene, men det gjenspeiler seg ikke like mye i oppslutningen om gudstjenestene. Ser vi på folketallet, har hver kirkemedlem i Fana sokn vært gjennomsnittlig ca. 1 gang i kirken i løpet av ett år.

5.2. Det kirkelige arbeidet

5.2.1. Gudstjenestene

5.2.1.1. Generelt om gudstjenestene i Fana sokn

Det er gudstjeneste så å si på alle søn- og helligdager i soknet, bortsett fra andre påskedag og andre pinsedag – og søndag før jul, hvis den er nær julehøytiden. En søndag i måneden er gudstjenestene i Ytrebygda på kveldstid. Disse er tilrettelagt for utviklingshemmede – og det er klubbsamling for beboere i bofellesskap i forkant av gudstjenestene. På alle disse

Gospelnight i Ytrebygda kirke

gudstjenestene er det bønnevandring og nattverd.

Det er familiegudstjenester i begge kirkene en gang i måneden. Noen av disse er knyttet til trosopplæringstiltak. Gudstjenestene har en fast liturgi som er felles for begge kirkene. Det er dåp eller nattverd og bønnevandring på alle disse.

En gang i måneden er det egne dåpsgudstjenester i Fana kirke kl. 13. Her tar vi imot opptil 8 dåpsbarn om gangen. Ellers har vi dåp og nattverd i alle hovedgudstjenestene i begge kirker.

Det er kirkekaffe/smørelunsj etter så å si alle gudstjenester på formiddagstid.

I Ytrebygda kirke er det også «barneandakt» - gjerne en enkel bibelfortelling – for barna

etter Gloria eller dåpshandlingen. Under prekenen kan barna være på kirketorget med aktiviteter sammen med voksne – eller ha mer organisert opplegg når det er YTSA (Ytrebygda søndagsaktivitet). Det er ikke søndagsskole knyttet til gudstjenestene.

To ganger i semesteret har vi hatt Tomasmesser. Nå har vi redusert dette til en gang i semesteret. Oppslutningen om disse er lav, men de som kommer gir til kjenne at for dem er disse gudstjenestene viktig. På disse er det både nattverd, bønnevandring og forbønnstjeneste – og salving av syke når noen ber om det.

En gang i måneden er det gudstjenester på nynorsk i begge kirkene.

Konfirmasjonsgudstjenestene legges til to helger i mai – med gudstjenester både lørdag og søndag – en helg i Fana og en i Ytrebygda – til sammen 10-12 gudstjenester.

Julaften er det gudstjenester i begge kirkene – 2 i Ytrebygda og 3 i Fana. Her er det fulle hus – og oppslutningen har vært stabil i mange år.

Juledag er det gudstjeneste i Fana kirke – andre juledag i Ytrebygda kirke.

Nyttårsaften har vi i mange år hatt midnattsgudstjeneste i Fana kirke. Men oppslutningen om disse er blitt mindre for hvert år, og vi legger dem nå ned.

I påsken er det gudstjeneste alle helligdager i begge kirker. I Ytrebygda kirke er det et gudstjenesteopplegg som særlig er tilrettelagt for familier – bl.a. med korsvandring på langfredag. Skjærtorsdag er det kveldsgudstjeneste i Fana kirke med pasjonskonsert før gudstjenesten og kveldsmat etterpå.

En av søndagene i juni har vi gudstjeneste i Fana Amfi – og feirer Skaperverkets dag. På noen av disse har vi også hatt nattverd.

I Ytrebygda har vi «vårslepp» i slutten av mai, der vi først har familiegudstjeneste i kirken, og deretter aktiviteter og grillmat.

I sommerterminen (fra ca. 20 juni til 15 august) er det gudstjeneste annenhver søndag i begge kirkene. Hos oss betyr det at vi også om sommeren har gudstjeneste hver søndag i soknet.

5.2.1.2. Ny gudstjenesteordning

Ved innføring av ny gudstjenesteordning i 2011, valgte soknerådet etter råd fra gudstjenesteutvalget å beholde den liturgiske musikken som før i Fana kirke. Men vi har prøvd ut musikk av Beite og Ugland (bare Kyrie og Gloria) i Ytrebygda kirke.

Når det er familiegudstjeneste, bruker vi Kyrie og Gloria fra Oslo Soul Children i begge kirker. På den måten får familiegudstjenestene sitt særpreg, samtidig som vi beholder liturgiske elementer fra hovedgudstjenesten.

Gudstjenesteordningen er under revisjon, og vi har svart på høringen som ble sendt ut i fjor høst. Siden har vi ikke hørt noe.

5.2.1.3. Statistikk

Gjelder begge kirker	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Deltakere totalt	13.968 ³	19.368	20.453	19.411	20.825	19.745	16.997	19.472	18 826	17.431
Deltakere søn/h-dag	11.253	17.216	15.398	14.473	16.286	15.362	13.641	14.442	14.452	14.464
Gj.snitt deltakere s/h	118	161	154	148	163	142	124	139	138	143
Nattverddeltakere s/h	2.605	3.124	3.647	3.459	4.531	4.377	3.943	4.083	4.055	3.488
Gj.snitt nattv. delt. s/h	55	62	87	75	89	75	91	86	85	79
Gj.sn nattverddelt. s/h	51	50	42	46	54	48	43	44	39	38

³ Dette året var kirken under oppussing i flere måneder, og menighetssalen ble brukt som kirkerom.

Gjelder begge kirker	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ungdomsgudstjenester	8	8	9	14	12	14	8	4	4	4
Frammøte u-gudstj.	1 002	998	1.161	1.354	769	1.208	826	677	558	848
Familiegudstjenester	12	8	8	9	8	10	8	14	19	20
Deltakere fam.gudstj	1.992		1.225	1.836	1.562	1.576	1.160	2.398	2.120	2.284
Deltakere julaften	1.817	1.702	1 670	2 001 ⁴	2.056	2.006	1.946	1.902	2.083	2.129

Oversikten viser at frammøtet til menighetenes gudstjenester er ganske stabil. Selv om antallet deltakere/fremmøtte har gått litt ned de to siste årene, er det ikke grunnlag for å si at det er en tendens. Toppåret 2012 skyldes nok til en viss grad at vi tok i bruk ny kirke i Ytrebygda og at mange utenfra også kom for å ta den nye kirke i øyensyn.

Oversikten viser også at selv om vi startet opp med gudstjenester hver søndag i Ytrebygda og antallet gudstjenester i soknet økte betydelig, økte ikke antall deltakere totalt særlig mye. Sammenligner en antallet gudstjenestedeltakere fra 2011 (før Ytrebygda kirke ble tatt i bruk) med antallet gudstjenestedeltakere i 2013 – er det bare en ubetydelig forskjell.

I praksis innebærer dette at antall gudstjenestedeltakere i Fana kirke har sunket betydelig etter at Ytrebygda kirke ble tatt i bruk. Dette var vi forberedt på, men vi hadde forventet at det å ha to kirker skulle virke stimulerende for gudstjenesteframmøtet totalt for soknet.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Delt. Fana kirke	13.968	19.368	20.453	19.411	14.916	13.331	11.349	12.401	11.997	12.034

Hvis vi trekker fra fremmøte til konfirmasjonsgudstjenester og julaften, trekker fra hvor mange fremmøtte det er i hver dåpsfamilie (20) og trekker fra hvor mange ganger konfirmantene skal møte til gudstjeneste – får vi en rest på 6.745 deltakere på søn- og helligdager i 2017. Det blir et gjennomsnittlig fremmøte på søn- og helligdager (for begge kirker) på 55.

5.2.2. Kirkelige handlinger

Døpte i soknets kirker

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
185	209	205	199	213	210	186	216	216	178	199	204	170

Døpte bosatt i soknet

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
169	111	137	128	142	127	114	140	128	101	134	147	121

Konfirmerte i soknet

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
171	182	192	146	206	182	194	194	197	198	188	176	161

Vielser i Fana/Ytrebygda kirker

⁴ Første julen Ytrebygda kirke var i bruk

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
54	62	39	55	57	57	54	52	40	53	53	62	43

Begravelser i soknet

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
78	77	104	108	80	112	102	85	85	94	89	95	107

Prosentvis antall tilhørende og medlemmer

Fana sokn - 2016 antall medlemmer og tilhørende			
	Antall medl	Antall tilhørende	Prosent medl ⁵
1 år ⁶	100	74	57,47 %
2 år	107	40	72,79 %
3 år	132	36	78,57 %
4 år	149	33	81,87 %
5 år	168	39	81,16 %
6 år	153	41	78,87 %
7 år	184	18	91,09 %
8 år	191	25	88,43 %
9 år	179	36	83,26 %
10 år	224	35	86,49 %
11 år	188	24	88,68 %
12 år	239	17	93,36 %
13 år	207	21	90,79 %
14 år	193	15	92,79 %
15 år	190	26	87,96 %
Sum/snitt%	2504	406	86,05 %

Det er en viss økning i antall barn som er tilhørende i de ulike årskull. Men det er også svingninger mellom årskullene.

Sammenligner vi med hele bispedømmet, ser det slik ut:

Bjergvin Bispedømme - 2016			
	Antall medl	Antall tilhørende	Prosent medl
1 år	4730	1297	78,48 %
2 år	4912	1221	80,09 %
3 år	5131	1019	83,43 %
4 år	5471	863	86,38 %
5 år	5491	825	86,94 %
6 år	5403	872	86,10 %
7 år	5391	806	86,99 %
8 år	5559	673	89,20 %
9 år	5625	668	89,39 %

⁵ Dette er prosentandel av summen av både tilhørende og medlemmer.

⁶ Prosentandelen er uforholdsmessig lav her, siden mange i dette kullet ikke er døpt enda.

Bjergvin Bispedømme - 2016			
10 år	5800	557	91,24 %
11 år	5692	522	91,60 %
12 år	5749	541	91,40 %
13 år	6143	610	90,97 %
14 år	6268	467	93,07 %
15 år	6207	371	94,36 %
Sum/snitt%	83572	11312	88,08 %

5.2.3. Trosopplæring

5.2.3.1. Historisk

I 2009 fikk Fana prosti tildelt trosopplæringsmidler. Derfor ble det raskt satt ned en gruppe som arbeidet med hva slags stillinger vi kunne trenge i arbeidet hos oss. Frem til 2009 var mye av Fana sokn sitt barne- og ungdomsarbeid knyttet opp mot sang og musikk, og derfor ønsket vi en trosopplærer med musikk-kompetanse. Parallelt med arbeidet om stillinger arbeidet trosopplæringsutvalget med å utforme breddetiltak som hadde sammenheng med det arbeidet vi som sokn allerede hadde, og at kontinuerlige tiltak og breddetiltak gjensidig skulle styrke hverandre.

Trosopplæringen hos oss er en samlebetegnelse for det som er trosopplæringstiltak (engangstiltak) og kontinuerlig arbeid vi tidligere har hatt. Vi har delt dette inn i undergruppene a) barne- og ungdomsarbeid og b) undervisning. Dette har vært viktig å holde på det gode samspillet mellom breddetiltak og kontinuerlig arbeid.

Vi har i arbeidet med trosopplæring, undervisning og barne- og ungdomsarbeidet vært opptatt av at det skal gå en linje fra baby til voksen, fra krybbe til grav. Barna skal kjenne igjen momenter fra de ulike treffpunktene som skaper trygghet, tilhørighet og relasjon til kirken og kirkens fellesskap. Gjennom å samle mye av ungdomsarbeidet på samme ukedag og mye av familiearbeidet på samme ukedag har vi klart å prioritere stabsressurser på en måte som gjør gjennomføringen av tiltakene bedre og mer bærekraftige. Vi har gjennom vårt samarbeid med KFUK-KFUM Fana fokus på ungt ansvar og voksent nærvær, og forsøker i alt vi gjør å få med oss unge ledere som kan få leve og vokse i troen gjennom ansvar uten at de skal stå alene.

Siden 2009 har trosopplæringsarbeidet vært en dynamisk prosess der vi hele tiden har evaluert oss selv godt etter gjennomføring av tiltak, og dermed også kunnet forme tiltak som fungerer hos oss. Planen som ble godkjent første gang er derfor ikke lik det vi pr. i dag gjennomfører. Vi har hele veien hatt god dialog med trosopplæringsrådgiverne på bispedømmekontoret og fått stor frihet til å ha et dynamisk forhold til planen gjennom å vise til tiltaksplan vi lager for hvert år.

5.2.3.2. Trosopplæringstiltak

0-5 år

Alder	Aktivitet	Kommentarer	Samlinger	Timer
0	Dåpssamtale Dåpsgudstjeneste Knøttekafé	Fana og Ytrebygda Fana og Ytrebygda Ytrebygda	2	2t 2t
0 - 1	Babysang Knøttekafé	Fana og Ytrebygda Ytrebygda	30 á 1,5t 2	45 4t

Alder	Aktivitet	Kommentarer	Samlinger	Timer
1	Knøttekafé	Ytrebygda	1	2t
2	Sansegudstjeneste Knøttekafé	Fana Ytrebygda	2 á 1,5t	2t 6t
3	Krøllesamling på MiniSing Krøllegudstjeneste MiniSing	Ytrebygda Ytrebygda Ytrebygda		
4	Samling for 4-åringar Utdeling av 4-årsbok MiniSing	Fana og Ytrebygda Fana og Ytrebygda Ytrebygda	2	4t
5	Vårslepp MiniSing	Ytrebygda	1	3t
TOTALT 70t				

6-12 år

Alder	Aktivitet	Kommentarer	Samlinger	Timer
1.kl. (6 år)	Førsteklasses samling Førsteklasses gudstjeneste Knøttekafé BaKoY og invitasjon i posten	Fana og Ytrebygda Knyttet til Fastelavn	2	5t
2.klasse (7)	Juletreffest BaKoY		1	8t
3.klasse (8)	Juleverkstad BaKoY		2	11t
4.klasse (9)	Juleverkstad BaKoY	Samarbeid med Ytrebygda Ten-Sing.	1	10t
5.klasse (10)	Tweens			
6.klasse (11)	Tweenskveld Tweens		1	16
7.klasse (12)	Tweenskveld Tweens		2	5t 2t
TOTALT 57t				

13-19 år

Aldersgruppe	Aktivitet	Kommentarer	Samlinger	Timetall
8.klasse (13)	Intro: konf		1	3
9.klasse (14)	Konfirmasjonstid			60
10.klasse (15)	MILK-kurs			12t
1.vgs (16)	LIV-kurs			30t
2.vgs (17)	LIV-kurs LØFT		1 3	24t

Aldersgruppe	Aktivitet	Kommentarer	Samlinger	Timetall
3.vgs (18)	Temakveld		1	5t
TOTALT 134t				

5.2.4. Undervisning

5.2.4.1. Dåp

Undervisningsutvalget ble i 2009 lagt sammen med trosopplæringsutvalget da disse to utvalgene arbeider med mye av det samme.

Vi har utarbeidet en invitasjon til dåp som frem til september 2018 har blitt sendt ut til alle kirkemedlemmer innenfor vårt sokn som er foreldre til nyfødte barn. I denne invitasjonen blir også foreldrene invitert til dåpsforeldresamling i forkant av dåpen og vi inviterer til babysang i forlengelse av det.

Dåpsforeldresamlingen har vi i forkant av dåpen. I denne samlingen bruker vi symbolene fra dåpshandlingen som en inngang til å snakke med foreldrene om dåp og dåpens betydning i våre liv (Dåpskjolen, vannet og dåpslyset). I tillegg har vi en gjennomgang av dåpsliturgien for at foreldrene skal være trygge på det som skal skje. For å hjelpe foreldre har vi også kjøpt inn en del bøker, bilder og annet fra Verbum og IKO som vi har liggende på et bord der foreldre kan se om dette kan være noe de kan ønske seg til barnet sitt fra dåpsgjester og faddere. Vi har også laget en brosjyre foreldrene får om trosopplæringsarbeidet i kirken, og de får flyers om babysang og familiedag med informasjon og datoer. På dåpsforeldresamlingen møter dåpsforeldrene prest og en av soknets ansatte innenfor trosopplæring og undervisning. Vi ønsker å vise bredden av kirken barnet skal vokse opp i og fortelle hvordan vi som kirke skal følge opp barnet gjennom vår trosopplæring.

5.2.4.2. Konfirmasjon

Vi har i vårt sokn store konfirmantkull og oppslutningen ligger på om lag 80% av kullet. I gjennomsnitt har vi siden forrige visitas hatt ca 180 konfirmanter i året. Dette utfordrer oss i forhold til det vi vet ungdommer er mest opptatt av, nemlig relasjoner. Derfor har vi sterkt fokus på interessegrupper i konfirmasjonstiden, eller enheter som vi kaller det. Konfirmantene får velge mellom syv enheter. Vi bruker mye tid på ledertrening og oppfølging av unge ledere som blir nærmest konfirmantene gjennom året og skaper gode relasjoner til dem.

Konfirmasjonstiden vår er tredelt:

1. **Gudstjenester** – konfirmantene skal gå på 8 gudstjenester gjennom året.
2. **Undervisning** – konfirmantene skal delta på fire temasamlinger i løpet av året i tillegg til Kirkens Nødhjelps Fasteaksjon. I tillegg til dette har vi ansatte andakter i alle enhetene jevnlig og enhetene har fått temaer de skal innom i andaktene de har når vi ikke er der.
3. **Enheter** – alle konfirmantene skal være en del av en enhet gjennom konfirmantåret der opplevelser, fellesskap og gode relasjoner skal skapes.

5.2.4.3. Samarbeid mellom kirke og skoler/barnehager

Vi har i soknet et godt samarbeid med barnehager og skoler.

Barnehager

Til jul og påske inviteres barnehagene i soknet til vandringer. Før jul er det en vandring gjennom julefortellingen der barna spiller roller i fortellingen. Før påske vandrer vi sammen på en «påskeduk» og undrer oss, alltid et steg bak Jesus på vei fra palmesøndag til oppstandelsen.

Skole

Gjennom året har vi flere skole-klasser innom kirkene for å se og lære om den kristne tro og kirken. Til jul har vi skolegudstjenester med alle barneskolene i soknet. Noen ungdomskoler også til julegudstjeneste.

Vi har et godt samarbeid med ungdomsskolene og ønsker sammen å arbeide for ungdommene i vårt område sitt beste.

Vi har et særlig godt samarbeid med gruppen «Hverdagsliv» ved Stend videregående skole. Dette er en gruppe utviklingshemmede ungdommer, som kommer til kirken flere ganger i året.

5.2.4.4. Kontinuerlig barne- og ungdomsarbeid

Fana sokn har et stort ungdomsarbeid med lange og gode tradisjoner. Mye av arbeidet er i samarbeid med KFUK-KFUM Fana, og det samarbeidet er fundamentet for et ungdomsarbeid som har holdt seg stabilt godt i over 40 år.

I samarbeid med KFUK-KFUM Fana har vi også startet ulike enheter og tiltak for barn som er gode og levedyktige.

Åpen barnehage

KFUK-KFUM Fana driver åpen barnehage i kjellerlokalene på Fana menighetscenter. Dette er et møtested med pedagogisk innhold for foreldre og barn. Barnehagen markerer kirkens høytider og deltar på ulike arrangement i samarbeid med soknet. Soknets babysang er en del av Åpen barnehage sitt tilbud, og babyene og

foreldrene får gjennom det sett og oppdaget Åpen Barnehage som en mulighet. Videre kan det bli en vei inn til familiedag.

Familiedag

Annenhver uke har vi Familiedag i Ytrebygda kirke. Da serveres pølser fra kl 16, og kl 17 begynner aldersdelte aktiviteter:

- Knøttecafe for de minste
- Minising for 3-5 åringer
- BaKoY (BarneKoretiYtrebygda) for 6-9 åringer
- Tweens for 10-13 åringer

Dette er et tilbud som når mange og det er om lag 100 personer i alle generasjoner innom. Hver gang kommer det noen nye. Det er et åpent tilbud, uten påmelding og med lav terskel.

YTSA

Ytrebygda kirke har YTSA (Ytrebygda søndagsaktivitet) to søndager i måneden som en del av gudstjenestetilbudet til barn. I tillegg er det

barneandakt i hver gudstjeneste.

Ten-Sing

Fana sokn har to Ten-Sing kor. Blessing Ten-Sing som øver på Fana menighetssenter og Ytrebygda Ten-Sing som øver i Ytrebygda kirke. Begge korene tar hver høst imot nye konfirmanter. Medlemmene i Ten-Sing blir også medlemmer i Norges KFUK-KFUM.

Explore

Fana sokn har to Explore-grupper. Explore Fana som møtes på Fana menighetssenter, og Explore Ytrebygda som møtes i Ytrebygda kirke. Disse gruppene er et samarbeid mellom Fana sokn, KFUK-KFUM Fana og Sjømannskirken. Begge gruppene tar imot nye konfirmanter hver høst. Medlemmene blir også medlem av Norges KFUK-KFUM og alle over 16 år blir medlem av Sjømannskirken.

FKU-teknikk

FKU-teknikk er en teknikergruppe for ungdommer og unge voksne. De møtes på Fana menighetssenter. Gruppen har etter hvert investert og opparbeidet seg mye teknisk utstyr, samt erfaring og kunnskap. Dette gjør at FKU er ettertraktet for lyd/lys- jobber i Bergen og omegn. FKU-teknikk tar imot nye konfirmanter hver høst.

SOS (SkogOgSånn)

SOS er en friluftslivgruppe Fana sokn har i samarbeid med KFUK-KFUM Fana. Målet med gruppen er å vise hvordan en kan bruke, oppleve og bli bevisst på sitt eget lokalmiljø. Gruppen møtes både i Fana og Ytrebygda. SOS tar imot nye konfirmanter hver høst.

Yngres

Yngres er en ungdomsklubb som holder til på bedehuset Karmel og er en del av Indremisjonen. Yngres tar imot nye konfirmanter hver høst.

PKF og PKY (PraksisKonfirmantFana/Ytrebygda).

PKF og PKY er konfirmantenheter der konfirmantene får bli en del av menighetens arbeid

gjennom ulike praksisoppgaver. Det kan være alt fra ministrant-tjeneste på gudstjenester til å være ledere i barnarbeidet eller å være en diakonal medarbeider.

Supermandag

I løpet av året har vi supermandager, ca. 8 mandager i hver kirke, til sammen 16 mandager. Disse mandagene får ungdommene tilbud om middag i kirken. Kirken åpner etter skoletid og ungdommene kan komme for å gjøre lekser, eller bare for å være sammen. Vi har mange spill vi setter frem, og voksne som er tilstede. Klokkene 17 serveres det middag, klokken 18 er det andakt i kirken som avsluttes med en felles lek. Deretter går ungdommene i ulike enheter eller hjem.

Klubbkveld

To ganger pr semester er det klubbkveld. Det er en fredag med åpen kirke for ungdom, der det er lek, spill og mat. Det er en enhet som har ansvar hver gang sammen med daglig leder i KFUK-KFUM Fana.

Julebord for ungdommer

Rundt juletid er det hvert år julebord for alle ungdommer over konfirmantalden.

Julebord og sommeravslutning for unge voksne (over 18 år)

Til jul og sommeren har vi samling for alle over 18 år som er en del av ungdomsarbeidet vårt.

Vinterfestivalen, Nattcup og Spekter

Våre ungdomsenheter som er i samarbeid med KFUK-KFUM Fana deltar hvert år på Nattcup, Vinterfestivalen på Voss og Spekter.

MILK 18/19
MINILEDERKURS FOR
FJORÅRSKONFIRMANTER
SØK PÅ KFUK-KFUM.NO/KALENDER/ARRANGEMENT?ID=6469

MILK

Når konfirmantåret er ferdig får alle konfirmantene tilbud om å være med på lederkurset MILK. Dette er et samarbeid med KFUK-KFUM Fana, men kurset er også åpent for

Fra Spekter

ungdommer fra Yngres, PKF og PKY.

LIV

Når ungdommene begynner på videregående skole får de tilbud om å delta på KFUK-KFUM Bjørgvin sine LIV kurs. Dette er også et tilbud til ungdommer i Yngres. My av kurset foregår lokalt, men med fellessamlinger for alle som deltar i Bjørgvin krets.

Rekruttering

Vi er i vårt arbeid bevisst på at vi har et ansvar for rekruttering til

kirkelig fellesskap både som ansatte i fremtiden, men ikke minst som ledere og deltagere på kirkens fellesskapsarenaer. Derfor er vi tett på ungdommene så langt det lar seg gjøre. Vi prioriterer å være tilstede som ansatte og voksne på arrangement sammen med ungdommene. I tillegg er det viktig for oss å involvere ungdommene i arbeidet gjennom reell påvirkning og gjennom ansvar. Det er kjekt å se at ungdomsarbeidet i Fana sokn gjennom mange år har rekruttert til alle deler av kirkens virke, og ikke minst at Ten-Sing rekrutterer kirkemusikere.

Seniortreffet på tur

5.2.5. Diakonale tiltak i soknet

Soknets diakoniutvalg utformer diakoniplanen og rullerer denne etter behov.

Seniortreff

Det er månedlige seniortreff både i Ytrebygda kirke og Fana menighetscenter. En gruppe frivillige

planlegger og gjennomfører treffene. Det er allsidig program og bevertning på alle treffene. Besøkstallet har vært økende den siste tiden.

Y-klubb i Ytrebygda

I Ytrebygda kirke er det en gang i måneden for dem som bor i bofellesskap i soknet. De møtes kl. 17:30 og deltar på kveldsgudstjenesten i kirkerommet kl. 19.

Sjelesorg – soknebud – husbesøk - sorggrupper

Dette utføres både av frivillige (husbesøk) og soknets prester. Behovet er nok større enn vi klarer å dekke opp. Når det gjelder soknebud, må den som ønsker soknebud selv ta kontakt – eller gi beskjed gjennom andre.

Sjelesorgsamtaler skjer i stor grad i forlengelsen av samtaler i forbindelse med dødsfall – og som oppfølging av dem som har mistet nære pårørende.

Det er sorgseminar og sorggruppe i prostiet. Dette tilbudet gjøres kjent for alle ved pårørendesamtaler i forbindelse med gravferd.

Diakoni er mer enn diakonale tiltak

Diakoniutvalget har gjort en omfattende kartlegging og analyse av alt menighetsarbeid for å vise hvordan diakonalt arbeid også skjer der det ikke er definert som diakoni.

Under temaområdene **nestekjærlighet og omsorg, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet** har utvalget analysert hvordan nesten alt menighetsarbeid ivaretar ett eller flere av disse temaområdene. Det vil føre for langt å liste opp alt dette i denne meldingen, men det er en spennende å se hvordan så og si alt menighetsarbeid har en diakonal side. Det betyr ikke at vi ikke trenger mer eksplisitte diakonale tilbud i menighetene (som f.eks. besøkstjeneste), men det er å innarbeide en diakonal dimensjon i alt vi gjør.

«I henhold til planen skal alt arbeid i menighetene kjennetegnes av diakonal tenkning; diakonien er ikke en egen sektor for spesielt interesserte. I Fana sokn sin lokale diakoniplan vises de konkrete diakonale tiltakene, i tillegg til en målsetting om å øke den

diakonale tenkningen i alle menighetens arbeidsgrener gjennom forkynnelse og undervisning.»⁷

Diakonale tiltak andre driver

Fana Røde kors driver eldretrim hver uke i Fana menighetssenter.

Idrettslaget Gneist driver en tilsvarende aktivitet i Ytrebygda kirke.

5.2.6. Misjon

5.2.6.1. Menighetens misjonsprosjekt

I mange år har Fana sokn støttet et misjonsprosjekt i Mali – der både Normisjon og NMS har drevet et arbeid med å oversette Bibelen til to av stammespråkene i landet. Dette prosjektet er nå avsluttet.

Menighetene i Fana sokn deltar nå i et misjonsprosjekt i Nord England i samarbeid med Det norske misjonsselskap. Her prøver en å nå unge som er helt fremmed for kristen tro, og skape menighetsfelleskap for disse. Dette er et nytt prosjekt for oss, og som vi venter oss mye av i tiden som kommer. Vi har særlig stor tro på at dette prosjektet kan skape større interesse for misjon i ungdomsgruppene våre.

Vi har menighetens misjonsdag en gang i året i hver av menighetene, der vi inviterer representanter for misjonsorganisasjonen(e) vi samarbeider med. Den/de deltar i gudstjenesten og orienterer om misjonsarbeidet under kirkekaffen.

Norsk Gideon Bibelmisjon har årlig deltatt på en gudstjeneste i en av kirkene.

For noen år siden var det fortsatt en rekke misjonsforeninger i Fana sokn, og vi samlet dem årlig til en misjonsfest med middag og godt program. Men antall misjonsforeninger er nå så lavt, og medlemmene så få og skrøpelige at dette ikke lenger lar seg gjennomføre.

5.2.7. Kirkemusikalsk virksomhet

Fana kyrkjeor på tur

Fana menighet har et rikt musikkliv med tiltak for alle aldre. De fleste tiltakene er enheter som primært blir drevet av frivillige med støtte fra de tilsette. Staben har en barne- og ungdoms-musiker og to kantorer som alle er involvert i mer eller mindre grad. De fleste enhetene er knyttet enten til KFUK/KFUM eller Kirkesangforbundet/Ung kirkesang. Alle musikalske tiltak i soknet er en del av menighetenes musikalske uttrykk, både i gudstjenester og andre samlinger.

5.2.7.1. I Fana sokn er det følgende musikalske tiltak/enheter:

Minising er et tilbud for barn i alderen 3-6 år og deltar på noen familiegudstjenester samt

⁷ Sitat fra planen for 2017-2019

julemesser hvert år. Mini-Sing en del av Familiedag i Ytrebygda.

Fana barnekor er et tiltak for barn i Fana menighet i alderen 4 år og oppover. De deltar blant annet på familiegudstjenester og julaften i Fana kirke.

BaKoY er barnekoret i Ytrebygda kirke, for barn i alderen 6-10 år. BaKoY deltar både på familiegudstjenester, julemesser og julaften. BaKoY er også en del av Familiedag i Ytrebygda kirke.

I tillegg har Fana sokn **babysang**. Dette er et tiltak for foreldre og barn og blir arrangert hver uke, annenhver gang i Fana og Ytrebygda.

Fanatalentene er et tilbud for barn fra 10 år og oppover. De er også tilknyttet Ung kirkesang.

Blessing Ten-Sing Fana er for ungdom i alderen 14-19 år. De har én stor konsert om våren i tillegg til at medlemmer fra koret medvirker på gudstjenester.

Ytrebygda Ten-Sing er et tilbud til ungdom i alderen 14-19 år. De har én stor konsert om våren i tillegg til at medlemmer fra koret medvirker på gudstjenester.

Mange av ungdomslederne i soknet rekrutteres fra Ten-Sing korene våre.

Fana kyrkjekor som ledes av kantor i Fana kirke er et tilbud for voksne i soknet. Kyrkjekoret er tilknyttet Kirkesangforbundet.

Formiddagskoret er en gruppe sangere øver annenhver mandag formiddag og deltar på 1-2 gudstjenester i semesteret.

Fanasolistene er en gruppe voksne sangere. De er knyttet til Ung kirkesang

Prosjektkoret i Ytrebygda er et tilbud rettet spesifikt mot småbarnsforeldre, men er åpent for alle i alderen 18 år og oppover. Koret har ett prosjekt hvert semester.

«**Sommerkonsert**»-serien i Fana kirke har sangopptredener av både barn og voksne, amatører og profesjonelle sangere, og konsertene har et svært høyt publikumstill.

Begge kirker er populære lokaler for konserter, og det blir arrangert en rekke konserten både med menighetenes egne krefter og eksterne aktører.

5.2.8. Barne- og ungdomsarbeid

Barne- og ungdomsarbeid er lagt til Trosopplæring – kontinuerlige tiltak.

5.2.9. Voksenarbeid

Vi har bibelgrupper i begge menighetene – både grupper som samles i hjemmene og grupper som samles i menighetenes lokaler. I Fana menighet møtes man til bibeltime annenhver uke med kveldsmat og bibelstudier. I Ytrebygda menighet møtes man en gang i måneden til bibelstudier og kaffe/te.

Vi har ulike samlingspunkter for voksne gjennom året. Voksenlaget til KFUK-KFUM Fana møtes tre ganger i semesteret med ulike tema som program. I tillegg er det ulike kulturkvelder, temakvelder eller annet som varierer fra år til år.

Korene som har voksne som målgruppe er også en del av voksenarbeidet.

Det samme er seniortreffene som samler voksne i alderen over 67.

Menighetenes hovedgudstjenester må også regnes som en del av voksenarbeidet vårt.

5.2.10. Givertjeneste

Både Fana sokn og KFUK-KFUM Fana har egne givertjenester. Det kommer årlig inn ca. 45.000,- på hver av disse. Inntekten fra givertjenesten har vært stabil i mange år.

Både Hovedstyret i KFUK-KFUM Fana og Fana sokneråd/økonomiutvalget har prøvd å engasjere flere givere. En har brukt både menighetsbladet og menighetens hjemmeside for

å øke givertjenesten. Men det har ikke resultert i mange nye givere.

Fana sokneråd har denne høsten økning av givertjenesten som prioritert sak på sine møter. En har også vurdert en mer prosjektbasert givertjeneste – der en kan støtte bestemte tiltak i soknet. Men dette er ikke prøvd ut ennå.

Samtidig må vi legge til at det samles inn over en million kroner til formål i menighetene på andre måter – både med julemesser og lotteri, gavegiro som vedlegg i menighetsbladet, kirkeofringer og enkeltgaver. Menighetene har også betydelige inntekter på utleie av lokaler til minnesamvær og selskaper av ulikt slag.

5.2.11. Informasjonsarbeid

5.2.11.1. God Helg – menighetsbladet

Vi trykker og distribuerer 7 000 menighetsblader 5 ganger i året, og sender/deler disse ut gratis til alle husstander i Fana sokn. Redaksjonskomiteen møtes før hver utgivelse for å planlegge innhold, og både stab og andre bidrar med materiale og fotografier. Noe innhold er fast i hver utgave, og noe omhandler aktiviteter og arrangementer som har vært – eller kommer i den nærmeste tiden.

Mens resten av Fana prosti produserer ett felles menighetsblad, valgte Fana sokn å gå ut av denne ordningen i 2017 – både grunnet kostnader og fordi fellesbladet ikke inkluderte tilstrekkelig lokalt innhold. For soknet har dette vært en god avgjørelse; i løpet av 2017 ble kostnadsunderskuddet betydelig redusert, og vi fikk positive tilbakemeldinger om at innholdet nå var mer relevant for våre lesere.

5.2.11.2. Hjemmeside og sosiale medier

For å nå ut til våre medlemmer og andre interesserte benytter soknet flere forskjellige sosiale medier; bl.a. hjemmeside, Facebook, Instagram og Snap Chat. Vi jobber med en helhetlig strategi for hvordan vi når ut til våre medlemmer ved hjelp av sosiale medier. Nylig har vi også implementert en ny hjemmeside som vi håper både vil gi bedre oversikt over hva som skjer i soknet, og være en bedre informasjonskanal enn den hjemmesideløsningen vi hadde før. I tillegg jobber vi med å få på plass en felles grafisk profil for soknet.

6. Kyrkje og kommune

6.1. Fellesrådsøkonomi og forvaltning

6.1.1. BKF's bruk av ressurser i Fana sokn

	2017	Hittil i år (pr 31.07.18)
Lønn inkl sosiale utgifter	4 375 006	2 722 881
Netto administrative tilskudd og utgifter	265 085	161 391
Trosopplæringstilskudd	100 000	50 000
Drift og vedlikehold Fana kirke	761 366	484 045
Drift og vedlikehold Ytrebygda kirke	728 378	390 687
Drift og vedlikehold Fana menighetssenter	470 427	282 326
Sum driftsutgifter menighet og kirkebygg	6 700 261	4 091 330
Drift og vedlikehold Fana kirkegård	1 678 306	816 567
Andre bygg	78 288	62 138
Totale driftsutgifter	8 456 856	4 970 035

	2017	Hittil i år (pr 31.07.18)
Investering Fana kirke	11 992	33 472
Investering Ytrebygda kirke	3 420	
Investering Fana menighetscenter	20 140	
Investering Fana kirkegård (slutføring navnet minnelund)	270 285	
Investering andre bygg	20 140	
Sum investeringsutgifter	325 977	33 472
Sum	8 782 833	5 003 507

BKF dekker lønn til kantorer, kirketjenere, frivillighetskoordinator, administrasjonsleder og administrasjonssekretær.

Vi lønner også menighetspedagoger og trosopplæringsmedarbeider. Disse utgiftene refunderes i all hovedsak fra Den norske kirke v/Bjørgvin Bispedømme.

Netto administrative tilskudd og utgifter består blant annet av kontorhold inkl. datautstyr og nødvendig programvare for alle medarbeidere, også prestene.

En del kostnader som BKF dekker på vegne av alle menighetene i Bergen er ikke inkludert i oppstillingen. Dette gjelder for eksempel utgifter til regnskapsførsel og revisjon, samt avgifter til KA, Kopinor og TONO.

Utgifter til drift og vedlikehold av kirker, menighetscenter og kirkegård med driftsbygg fremgår av egne linjer i oppstillingen.

6.2. Kirker og kirkegårder

6.2.1. Fana kirke

6.2.1.1. Historien

Fana kirke er en av Bergens fredede middelalderkirker, første skriftlige dokumentasjon om bygget er fra 1228, men den er bygget en stund før dette og en holder 1153 som det året kirken ble grunnlagt. Kirken har gjennom tidene vært eid av ulike klostre, det har vært kongelig kapell, og eid av privatpersoner, frem til den i 1862 ble overtatt av Fana kommune. Kirken har fått testamentariske gaver fra kong Magnus Eiriksson, men også fra diverse tyske kjøpmenn. Elven øst for kirken dannet i middelalderen grensen mellom Nordhordland og Sunnhordland.

Kirken ble rammet av lynnedslag og brant i 1644, men ble gjenoppbygget og ombygget flere ganger senere – senest i 1926/27 under ledelse av arkitekt Konow Lund. Da ble også sakristiet bygget til kirken. I 1965/66 ble menighetshuset bygget, også det etter tegning av Konow Lund. Glassmaleriene i skipet er fra 1953.

Deler av dagens orgel er fra 1928, mens hovedtyngden er fra 1969, bygget av J.H.Jørgensen orgelfabrikk.

6.2.1.2. Rehabilitering

Fana kirke gjennomgikk en stor rehabilitering i 2008-2012, både innvendig og utvendig. Fana menighetssenter gjennomgikk også en oppgradering den tiden. Senere har det bare vært mindre oppgraderinger/justeringer: 2015 – oppgradering uteområde, 2016-oppgradering kapellsal, 2017-elbil-ladepunkt.

At kirken er fredet, gir oss noen begrensninger i tilpasning til ønsket drift. Vi har eksempelvis rullestolrampe inn til våpenhuset, men ingen fast rampe opp til korpartiet.

Kirken har teleslynge. Menigheten ønsker en oppussing av minnetavlen fra krigen utenpå kirkeveggen, men foreløpig har vi ikke fått tillatelse fra Riksantikvaren. Menigheten har også et ønske om oppgradering av kirketjenerkjøkkenet – det har vi fått tillatelse til i høst, så dette kjøkkenet vil oppgraderes i løpet av høst/vinter.

Mens de fleste menighetshus forvaltes av menighetsrådet selv, er det fellesrådet som er forvalter av menighetscenteret i Fana.

Langs parkeringsplassen nedenfor kirken (mot hovedveien) har veivesenet laget en midlertidig sykkelsti. Sykkelstien har bare godkjennelse fra vernemyndighetene for perioden frem til veianlegget i området er ferdig bygget. BKF tror at tryggheten for gående og syklende har blitt bedre med denne løsningen, og vil arbeide for at løsningen skal kunne få permanent godkjennelse.

Menigheten ønsker seg for øvrig flere parkeringsplasser på egen eid grunn. Vi har undersøkt saken med Opplysningsvesenets fond som er grunneier til noen av naboeiendommene, men de stiller seg avvisende til å gi fra seg tomt til parkering for menigheten.

6.2.1.3. Eiendomsforhold

Hjemmelen til eiendommen i Fana er ikke formelt overdratt fra Bergen kommune til Fana sokn enda, men vi er i prinsippet enig om innholdet i avtalen, så det gjenstår bare en del oppmåling og papirarbeid før vi er i havn.

6.2.2. Ytrebygda kirke

6.2.2.1. Beskrivelse

Ytrebygda kirke er den foreløpig siste kirken fellesrådet har fått bygge i Bergen. Den lokale kirkekomiteen hadde jobbet med planer for kirka siden 1960. Kirken ble vigslet 18. desember 2011 av biskop Halvor Nordhaug.

Ytrebygda kirke er en moderne arbeidskirke med et fint kirkerom som ligger vegg i vegg med et lyst og trivelig kirketorg. Gasspeisen i inngangspartiet skaper en lun og god atmosfære på kalde høst- og vinterdager. I kjelleren er det store, gode lokaler for ulike aktiviteter. Kirka blir stadig besøkt av andre menigheter som skal bygge ny kirke, for å hente ideer og inspirasjon.

Liturgisk utstyr til kirken ble godkjent av biskopen i 2015, og kjøpt inn samme år. I 2016 gjorde vi en oppgradering av uteområdet.

Dessverre fikk ikke kirken teleslyngeanlegg når den ble bygget. Arealenes utforming skapte noen utfordringer når vi skulle ettermontere teleslynge, men dette kom på plass i 2017.

I dag er det ikke like enkelt fra alle kanter å se at dette bygget er en kirke. Menigheten

planlegger å få plassert et kors på tomten for å synliggjøre dette (på grunn av nærheten til flyplass kan ikke korset settes på taket av kirken).

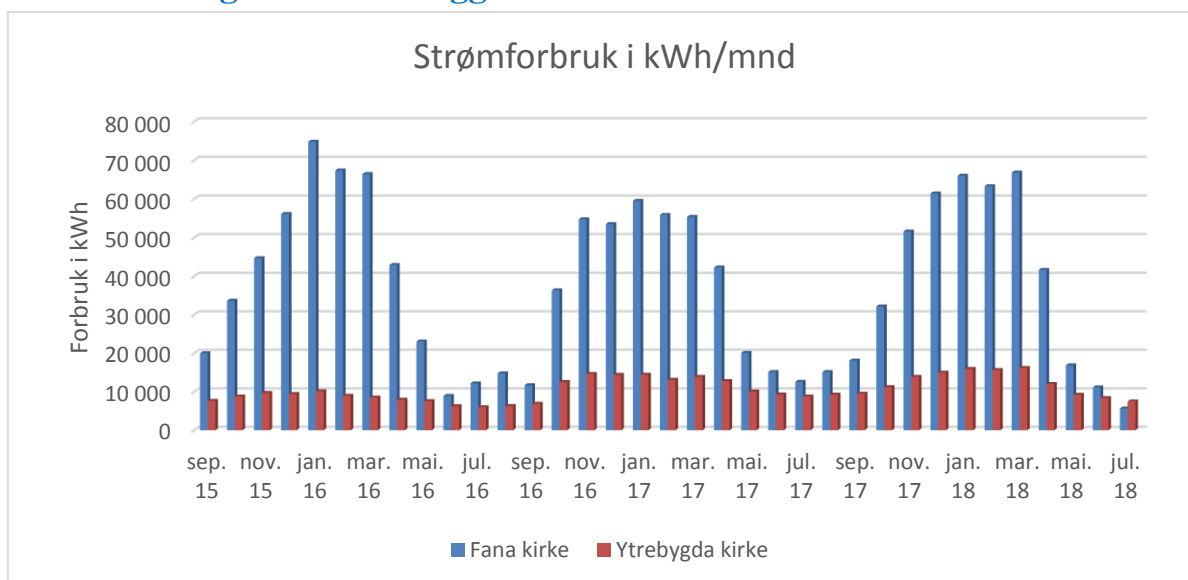
6.2.2.2. Eiendomsforhold

Hjemmelen til eiendommen i Ytrebygda er ikke formelt overdratt fra Bergen kommune til Fana sokn enda, men vi regner med at dette kommer i orden i løpet av 1-2 år. En av utfordringene her er at kommunen ønsker en tinglyst rett til utvidelse av prestegårdshagen, noe ikke kirkeloven så enkelt gir en åpning for.

6.2.2.3. Økonomi – begge kirkene

	2017	pr 31.07.18
Drift og vedlikehold Fana kirke	761 366	484 045
Drift og vedlikehold Ytrebygda kirke	728 378	390 687
Drift og vedlikehold Fana menighetscenter	470 427	282 326
Sum driftsutgifter menighets- og kirkebygg	1 960 170	1 157 058

6.2.2.4. Energiforbruk – begge kirkene

6.2.3. Fana kirkegård

6.2.3.1. Historien:

Fana kirkegård betjener store deler av Fana bydel og hele Ytrebygda bydel.

Deler av gravplassen ligger på middelaldergrunnen i tilknytning til kirken, og omfattes av strenge reguleringer.

Det antas at eldste delen av Fana kirkegård er like gammel som kirken, d.v.s. fra midten av 1100-tallet. Riksantikvaren daterer gravplassen til 1228 på kulturminnesok.no, og middelalderdelen er automatisk fredet etter kulturminneloven §4 og det gir begrensninger på adgangen til gravlegging. Gravminnene på felt G10 er vedtatt bevart av fellestrådet.

Gravplassen er utvidet mange ganger, senest i 1979 med delen nord for kanalen og i 1987 med nye urnefelt på «urnehaugen».

6.2.3.2. Dagens situasjon:

Arealet er fullt utnyttet, og det legges mye ressurser i gjenbruk og omregulering, for å sikre

tilgjengelige graver i fremtiden. Nytt areal foreslått til gravplass i Kommuneplanenes arealdel (KPA) er ikke avklart grunnet innsigelser. Det er svært viktig å få avsatt areal til nye graver i Fana.

Selv om det ikke lenger finnes nytt ledig areal for opparbeidelse av nye graver, er det svært mange ledige graver på Fana kirkegård. Gravene er imidlertid av ulik størrelse og kvalitet. Gravplassmyndigheten er i ferd med å detalj-kartlegge situasjonen og budsjettere med tiltak, f.eks. masseutskifting og omregulering til nye og større gravstørrelser. Dette arbeidet krever bl.a. kontakt med eierne av gravminnene, med ulike problemstillinger, og for brukerne av gravplassen vil det bety en ulempe med jevnlig anleggsarbeid av større eller mindre art i årene fremover. Målet for arbeidet er det skal kunne tilbys graver på Fana kirkegård, samtidig som brukernes behov og verdien av det historiske middelalderstedet ivaretas.

Den navnete minnelunden på Fana kirkegård ble åpnet i februar 2017. Den dekker et økende behov når det gjelder flere muligheter for valg av gravleggingsform. Navnet minnelund er et gravfelt med urnegraver som er tilknyttet et felles minnesmerke med plass for navneplater med navn på de som er gravlagt i minnelunden. Fana fikk Bergens andre minnelund og det første året, ble over 30 graver tatt i bruk i navnet minnelund. Ut fra historiske tall tilsvarer det rundt halvparten av urnenedsettelse i nye graver på Fana kirkegård. Ved første gravlegging i navnet minnelund er det mulig å reservere en grav mot betaling av festeavgift for denne graven i 20 år. Navneplaten står på minnesmerket i 20 år og det gis anledning til å feste graver etter de første 20 årene.

Minnesmerke på den navnete minnelunden på Fana kirkegård sommeren 2018

Fana kirkegård er en av fire gravplasser i Bergen hvor det fortsatt tilbys festegraver, dvs at man får feste en kistegrav ved siden av i forbindelse med gravlegging. Festegraver er arealkrevende, og det er derfor utfordrende å avsette egne felt til slike doble graver. På bakgrunn av dette gjøres det forsøk med blandete felt, hvor det tilvises både enkle og doble

graver, alt etter hva som bestilles.

6.2.3.3. Noen tall:

Totalt antall graver 6431, fordelt på 1286 urnegraver og 5145 kistegraver.

Beregninger viser at årlig frigis gjennomsnittlig 0,7% av gravene til nye gravlegginger.

I 2017 ble det gjennomført 71 kistebegravelser (hvorav 65 i nye graver) og 87 urnenedsettelse (hvorav 50 i nye graver) på Fana kirkegård. I Fana velges kistebegravelse i 45% av gravferdene, mens til sammenligning er tilsvarende tall for sentrumssonen hhv 17% på Solheim gravplass og 15% på Møllendal gravplass.

7. Veien framover – strategier og mål

7.1. Innledning

Fana sokn har vedtatt en strategiplan for perioden 2016-2021. Den er delt inn i fem virksomhetsområder: Gudstjenester og kirkelige handlinger, diakoni, undervisning, musikk og kultur og administrasjon og kommunikasjon. Om virksomhetsmål står det i planen: «Formålet med virksomhetsmål er å lage mer spesifikke målsetninger som kan strukturere arbeidet med de konkrete utfordringer og muligheter som er illustrert innenfor de aktuelle områdene. Disse målsetningene skal være knyttet opp mot overordnet mål og visjon for menigheten og være gode redskap for å nå disse.»

Planen skal evalueres og om nødvendig justeres hvert år.

7.1.1. Gudstjenester og kirkelige handlinger

Målsetning for virksomhetsområdet er formulert som:

«Øke kvaliteten på- og kvalitetssikre gudstjenester og kirkelige handlinger»

Dette skal skje gjennom:

- En helhetlig gudstjenesteplan for begge kirkene (tema, bemanning osv.)
- Tydelig kommunikasjon innad i stab, i fastlagte rammer
- Etablere faste, gode rutiner for arbeid frem mot gudstjenester og kirkelige handlinger
- Arbeide godt med de ulike elementene i gudstjenesten slik at den fremstår som helhetlig og dynamisk. Spesielt skal det være fokus på regi og tidsbruk
- Ha familietilbud ved alle gudstjenester
- Integrere trosopplæringstiltak og andre aktiviteter i menighetsarbeidet og gudstjenestefellesskapet

Foruten dette skal alle som er involvert i gudstjenesten være inkludert og trygg i rollen. Gudstjenesteutvalgene har en viktig rolle og må være aktive. Det må fastsettes gode rutiner for gjennomføring av vigselssamtaler og kontakt med brudepar for alle involverte ansattressurser. Bedre informasjon på nettsidene er et virkemiddel som også kan avhjelpe i planleggingsprosessen mot seremonier.

7.1.1.1. Evaluering til noen av punktene

Her er vi kommet et godt stykke videre. Gudstjeneste planlegges minst et halvt år i forveien, og ansatt-ressurser settes inn i planen, så snart arbeidsplanene er lagt. Alle frivillige ressurser legges inn på samme måte og i god tid. Forrettende prest sender ut fullstendig manus til alle medvirkende før gudstjenesten, slik at alle vet hva de skal gjøre og hva de andre medvirkende skal gjøre.

Vi har også utarbeidet skjemaer for vielser, der alle avtaler er lagt inn i samme skjema:

Valg av musikk, navn på solister og hva de skal framføre, salmer, bibeltekster, valg av

liturgi og praktiske opplysninger. Brudeparene får tilsendt dette i god tid, slik at de tidlig kommer i gang med planleggingen av bryllupet.

Vi har familietilbud ved alle gudstjenester i Ytrebygda, men ikke i Fana. Men vi prøver å ha et innslag for barn i vanlige hovedgudstjenester når det er dåp. Da samler vi barna foran i kirken og synger med dem etter at dåpshandlingen er slutt. Men vi har ikke noe egnet sted der de kan være under deler av gudstjenesten.

I tillegg til punktene i strategiplanen må vi ser mer på hvordan vi kan få flere av «mellomaldergenerasjonen» inn i gudstjenestefellesskapet. Vi legger merke til at mange i alderen 45-65 som før var hyppige kirkegjengere, har forsvunnet fra gudstjenestene. Vi vurderer en aktiv og personlig påminnelse til disse, men er usikre på hvordan vi skal gjøre det. Dette må vi jobbe videre med.

7.1.2. Diakoni

Målsetning for virksomhetsområdet er formulert som: «Skape et inkluderende og anerkjennende fellesskap i menigheten».

Dette skal skje gjennom:

- Gjennomføring av aktiviteter i tråd med vedtatte diakoniplan
- Arbeide for et mer åpent fellesskap i Fana
- Bygge videre på allerede eksisterende positive rammer i Ytrebygda
- Gjøre menighetens deltakere bevisst på deres holdninger i møte med hverandre
- Profilere det diakonale arbeidet på en grundig måte
- Være bevisst internt på hvilket diakoniarbeid som faktisk sorterer under menigheten
- Etablere diakonalt arbeid i samarbeid med aktuelle organisasjoner, institusjoner og nabosokn
- Diakonien skal arbeide mot gudstjenesten.

7.1.2.1. Evaluering av noen av punktene

Det er tidligere i planen listet opp hvilke diakonale aktiviteter som er i gang. Vi mangler for tiden en organisert besøkstjeneste.

I samarbeid med Fana Røde kors og idrettslaget Gneist drives eldretrim hver uke i begge kirkene. I forbindelse med trimmen er det enkel bevertning. Men det er nok et stort potensiale i å samarbeide mer med flere organisasjoner.

Etter at strategiplanen ble formulert, ser vi også at det er stort behov for diakonalt arbeid rettet mot unge med spesielle behov. Diakoniutvalget forbereder nå en søknad om en diakonstilling – der særlig diakonalt arbeid for vanskeligstilte ungdommer vil være sentralt. En av fordelene med et slikt diakonalt arbeid er at det utgår fra et fellesskap i lokalmiljøet der de vi når kan bli integrert.

7.1.3. Undervisning og trosopplæring

Målsetning for virksomhetsområdet er formulert som: «Trosopplæringen i Fana skal vekke og styrke den kristne tro for alle i Fana sokn».

For barn og ungdom skal dette skje gjennom:

- Å gjennomføre breddeaktiviteter slik det er vedtatt i trosopplæringsplanen for Fana sokn.
- Styrke og videreutvikle barne- og ungdomsarbeid gjennom:
 - Samarbeid med KFUK-KFUM
 - Samarbeid med andre organisasjoner
 - Bidra til å rekruttere og utvikle ledere og frivillige

- Økt grad av involvering, inkludering og undervisning av foreldre og foresatte i tiltakene
- Samarbeid med Åpen Barnehage.

For voksenarbeidet skal dette skje gjennom:

- Økt aktivitet- og undervisningstilbud for voksne
- Økt synlighet av allerede eksisterende tilbud for voksne
- Samarbeid med aktuelle lag og organisasjoner

7.1.3.1. Evaluering av noen av disse punktene

Et nytt tiltak i år i forbindelse med konfirmantpresentasjonsgudstjenestene var et gudstjenesteseminar for både konfirmanter og konfirmantforeldre. Målet er å få aktivert flere av konfirmantforeldrene både i konfirmanttiden og etterpå.

For de andre tiltakene er vi stort sett i rute.

7.1.4. Kultur og kirkemusikk

Målsetning for virksomhetsområdet er formulert som: «Sikre et bredt musikk- og kulturarbeid i Fana sokn som bygger opp under menighetslivet»

Dette skal skje gjennom: Utarbeidelse av kultur- og kirkemusikkplan, og organisering av arbeidet i tråd med denne

- Utvikle musikken ved gudstjenester og styrke menighetssangen
Gjerne ved bruk av forsangere og musikere i begge kirkene
- Et godt musikalsk tilbud og tilstedeværelse ved kirkelige handlinger
- Utvikle det musikalske arbeidet for barn
- Arbeide for at kirkemusikken kan være brobygger mellom generasjoner og kulturer
- Legge til rette for at Fana og Ytrebygda kirker kan være gode arenaer for varierte musikk- og kulturarrangementer, både for egen aktivitet og ved eksterne arrangører
- Inkludere Fana kulturpark i soknets kulturprofil
- Arbeide med å utvikle tilbud innenfor kirkeakademi-idéen

7.1.4.1. Evaluering av noen av disse punktene

Vi er ikke i mål med å utvikle Fana kulturpark i soknets kulturprofil. Vi bruker Fana amfi to ganger i året (faste arrangement): Ved friluftsgudstjenesten/skaperverkets dag i juni – og etter kveldsgudstjenesten Olsok. Vi har også hatt 1-2 vielser i året i amfiet.

Vi har heller ikke kommet videre med å utvikle tilbud innenfor kirkeakademi-ideen.

7.1.5. Administrasjon og kommunikasjon

Målsetning for virksomhetsområdet er formulert som: «Etablere gode og forutsigbare administrative rutiner, og styrke intern og ekstern kommunikasjon».

Overordnet er det enighet om viktigheten av å etablere en felles administrasjon- og kommunikasjonsstrategi, særlig med blick for avklaring av roller og ansvar, samt tydelig definert struktur for mandatet til ansatte, råd og utvalg.

Administrasjon:

- Avklare roller og ansvar internt i stab og sokn
- Etablere ryddige rutiner for planlegging, koordinering og evaluering

Kommunikasjon:

- Konstituere en webredaktør, samt en vara til denne rollen

- Etablere en tydelig strategi for bruk av nettsider og sosiale medier
- Arbeide med å avklare menighetsbladets posisjon og effekt som informasjonskanal
- Utarbeide en felles grafisk profil og plakatmaler
- Utvikle en oversiktlig nettside der brukeren kan finne all nødvendig informasjon om vårt arbeid

7.1.5.1. Evaluering av noen av disse punktene

Vi har ikke konstituert en webredaktør, men en komite har jobbet aktivt for å utforme en ny hjemmeside på Kirkepartners plattform. Vi har også evaluert bruken av nettsider/sosiale medier – og jobber med en helhetlig strategi for dette.

Menighetsbladet er nå trukket ut av prostisamarbeidet og er et menighetsblad bare for Fana sokn. Vi jobber fremdeles med en ny layout som også skal matche en felles grafisk profil for menigheten – og som gjerne også matcher den norske kirkes grafiske profil.

7.2. Evaluering av planen som helhet

Den største utfordringen med en slik plan er at vi bruker den og har en systematisk og regelmessig gjennomgang og ansvarliggjør både ansatte og frivillige i henhold til målene i planen. Det er også viktig at planen rulleres og endres når nye behov dukker opp. Og at en regelmessig evaluerer hvorvidt en har nådd eller hvor langt en er fra å nå målene.

Det betyr i praksis at planen regelmessig må være tema både i soknerådet, i soknerådets utvalg, på stabsmøter og på møter for frivillige.

Noen vil kanskje savne temaer i denne strategiplanen. Men hensikten med planen er ikke å dekke alle arbeidsområder og tiltak i hver planperiode, men å trekke ut det vi vil gi ekstra fokus.

8. Sluttord – konklusjon

8.1. To menigheter – ett sokn

Gjennom denne meldingen har vi forsøkt å gi et bilde av det som skjer i menighetene i Fana sokn. Vi er ett sokn, men to menigheter med hver sin kirke. Samtidig prøver vi å ha felles og samlende tiltak som er for hele soknet – som f.eks. familiedager i Ytrebygda kirke. Her kommer det familier også fra Fana kirkes område. Til bibeltimene i Fana kommer det også deltakere fra hele soknet. Voksenlaget (som er tilsluttet KFUK-KFUM) samler også voksne fra hele soknet. Det er også faste gudstjenestedeltakere som besøker begge kirkene.

Alle ansatte har tjenester i begge menigheter, selv om kantorene og kirketjenerne først og fremst har tjeneste i hver sin kirke. På den måten møter deltakerne de samme tilsatte om de kommer til Fana eller Ytrebygda kirke – et signal om at vi alle hører sammen.

8.2. Profesjonalisering

I løpet av årene siden siste bispevisitas har kirken utviklet seg til å bli mer profesjonalisert – også menighetene i Fana sokn. Det er mange tiltak som nå er avhengig av ansattes medvirkning og medansvar. Det er ønskelig at flere frivillige er hovedansvarlige/hovedledere. Men det er vanskelig å få til, selv om vi har en bevisst strategi på det. Frivillighetskoordinator følger opp frivillige, fordeler oppgaver og samler dem til både orienteringsmøter og tar imot dem til samtaler når det er behov for det.

KFUK-KFUM Fana er nok best på å aktivisere frivillige hos oss. Selv om de har en foreningssekretær i full stilling, klarer de å få fram hovedledere og ledere i sine enheter på en beundringsverdig måte. Dette skyldes i stor grad en bevisst satsing på lederkurs i flere

faser – og at «ungt ansvar og voksent nærvær» fungerer i praksis. Men uten en heltidsansatt som leder organisasjonen hadde det neppe fungert slik som det gjør.

8.3. Lederskap

Skal en menighet drives rasjonelt med god utnyttelse av de ressursene vi har, både frivillige og ansatte, trenger vi et kompetent lederskap. Å ha en dyktig og kompetent daglig leder er en forutsetning for at organisasjonen holdes sammen og fungerer optimalt. Når det oppstår gnisninger og spenninger, er det avgjørende med en lokal leder som har oversikt og som kan ta grep og følge opp. Det er også viktig at leder for prestedtjenesten (soknepresten) og daglig leder utøver en felles og samstemt ledelse og på den måten styrker den helhetlige ledelsen i soknet/menighetene.

8.4. Et mål som aldri blir nådd

Fana og Ytrebygda menigheter er levende og aktive menigheter. Men ingen ting gjør seg selv, og ingen ting blir ferdig. Hvert år kommer det nye barne- og ungdomskull som gjør at vi hvert år må repetere innsatsen for disse aldersgruppene, samtidig som vi tar videre dem som har fått kontakt med oss. Målet for arbeidet er egentlig å holde på, ikke å være ferdig. Og strategien er å holde på slik at arbeidet bærer frukt. Frukten vi kan se er mennesker som søker fellesskap i kirken og på den måten får næring til troen sin og inspirasjon til å delta.